

ΤΟ ΤΡΑΒΟΥΣΕ ΤΟ ΧΩΜΑ ΤΟΥ

Τὰ ματάκια του ήταν θολωμένα και οί χουφτίτσες του έκαιαν. Κατάλαβα ότι είχε πυρετό. Όλη τὴ νύχτα ήταν ἀνήσυχος και γύριζε ἀπὸ δῶ και ἀπὸ κεῖ. Ἡ κατάστασή του τὸ πρῶτ' χειροτέρευσε. Κανένα παιδί μας δὲν ἀρρώστησε τέτοια ἀρρώστεια: Πυρετό 39 με ἐντερικά. Εἶχε τρεῖς και τέσσερες κανώσεις τὴν ὥρα. Δὲν ξέραμε τί νὰ κάμουμε.

Ἀπὸ τότε ποὺ ἤρθαμε στὴν Ἀθήνα, δὲν ξοδέψαμε πολλὰ στοὺς γιατροὺς. Ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά τὸ Προσφυγικὸ Νοσοκομεῖο και ἀπὸ τὴν ἄλλη τὸ Νοσοκομεῖο τῶν Παίδων, με τὰ ἐξωτερικὰ ἱατρεῖα τους, μ' ἕνα διψαγκιο ἢ ἕνα τάλληρο τὸ πολὺ, ἔχομε στὴ διάθεσή μας τὴν ἱατρικὴ συμβουλὴ και ὁδηγία. Ἀλλὰ τὸ Μῖμη, ποὺ γεννήθηκε στὴν Ἀθήνα, τὸν γράψαμε και στὸ Πατριωτικὸ Ἰδρυμα και κάθε Τρίττῃ ἢ Παρασκευὴ πηγαίνει στὸ Παράρτημα ὅπου τὸν βλέπει ὁ γιατρός, τὸν ζυγίζουν, και πότε- πότε τοὺ δίνουν και ἀπὸ κανένα κουτί γάλα ἢ φασφατίνη. Με τέτοια ὅμως ἀρρώστεια ποὺ τὸν βρῆκε θὰ ἦταν κουταμάρα νὰ περιμένουμε νὰ ἔρθῃ ἡ Τρίττῃ και ἡ Παρασκευὴ γιὰ νὰ τὸν διτ' ὁ τακτικὸς γιατρός του. Οὔτε στὸ Νοσοκομεῖο τῶν Παίδων μπορούσαμε νὰ τὸν πᾶμε γιατί ἦταν Κυριακή.

Εὐτυχῶς ἕνας γιατρός Ἀνατολίτης, ποὺ χρόνια ἦταν στὸ Προσφυγικὸ Νοσοκομεῖο, περιφέρεται στὴ γειτονιά και τὸν φωνάζουν ὅσοι ἔχουν ἀρρωστο, ὅπως τὸν φώναζαν κι' ὅταν δούλευε στὸ Προσφυγικὸ Νοσοκομεῖο. Ὁ γιατρός αὐτὸς με συγκινεῖ ὑπερβολικά ποὺ τὸν βλέπω νὰ τρέχει ἀπὸ σπίτι σὲ σπίτι και νὰ δίνει τίς οδηγίες του και νὰ γράφῃ τίς ρετσέττες του. Τέλειος ἐπιστήμονας ἔχει μάθει και τοὺς ἀνθρώπους και τὸ κλίμα και γιὰ νὰ μὴ χάσῃ τὴν πελατεία του, — μήπως ὁ κόσμος παύσῃ νὰ τὸν ἐκτιμᾷ ποὺ τὸν βγάλαν ἀπὸ τὸ Νοσοκομεῖο — φορεῖ πάντα τὴν ἄσπρη μπλούζα και τὸ ἄσπρο παντελόνι, ποὺ φοροῦσε κι' ὅταν ἦταν γιατρός τοῦ Νοσοκομοείου, και ἔχει μπλόκ στὴν τσέπη του, ποὺ κάθε τίς ρετσέττες, με φέρμα τοῦ Νοσοκομοείου. Καί τὸ καλύτερο ἀπ' ὅλα δὲν μετράει ποτὲ τὰ λεπτὰ ποὺ τοὺ δίνουν. Οὔτε τὰ βλέπει καθόλου. Τὰ ρί-

χνει στὴν τσέπη του ὅσα και νὰ εἶναι. Καί δέκα δραχ. τοὺ δίνουν και δεκαπέντε και εικοσιπέντε και πενήντα. Καθένας σύμφωνα με τὴν οικονομική του ἀντοχή βάζει τὸ χέρι στὴν καρδιά του και τοὺ ρίχνει κάτω.

Χωρὶς νὰ χάνω καιρό, ἔτρεξα νὰ τὸν φωνάξω. Ποὺ κάθεται; Κανένας δὲν ξέρει. Μὰ και ὅσοι ξέρουν δὲν τὸν βρίσκουν ποτὲ στὸ σπίτι του. Ἐκεῖ, ἔξω ἀπὸ τὸ Προσφυγικὸ Νοσοκομεῖο, ὅπου εἶναι και τὸ Ἀσυλο τοῦ Ἀγίου Ἀνδρέα, εἶναι μιὰ παραγκούλα καφενεῖο, ποὺ τὸ ἔχουν κάτι γυναῖκες πρόσφυγες. Ὅταν δὲν ἔλ- ναι σὲ ἀρρωστο, ἐκεῖ θὰ μπόρῃ κανεὶς νὰ τὸν βρῇ. Τὸν εἶδα, ἔξω ἀπὸ τὸ καφε- νεῖο, ἀλλὰ μιλοῦσε με μιὰ γυναῖκα ἡλι- κιωμένη. Περίμενα νὰ τελειώσουν κι' ὅστε- ρα νὰ τοὺ μιλήσω. Πρόθυμος νὰ μ' ἀκο- λουθήσῃ, γράζει και φωνάζει στὴ γυναῖ- κα ποὺ ἔφευγε:

— Καί ξεστὰ στὰ πόδια του νὰ τοὺ βάνετε.

Ἡ γυναῖκα γύρισε νὰ διτ', και σὰν εἶ- δε ἐμένα ἤρθε κοντὰ μας και με ρώτησε:

— Καί σεις ἔχετε ἀρρωστο κανένα παιδάκι σας; Ποιὸ ἀπ' ὅλα;

Ἐγὼ δὲν τὴν γνώριζα καθόλου αὐτὴ τὴ γυναῖκα, μὰ δὲ μοὺ φάνηκε παράξενο, ποὺ ἤξερε, σὰ γειτόνισσα, τὰ παιδιὰ μου.

— Τὸ πιὸ μικρὸ, τῆς ἀπάντησα.

Και ξανά με ρωάτει:

— Πότε ἀρρώστησε;

— Σήμερα. Ἐσᾶς πότε;

— Ἐχει τρεῖς μέρες και νομίζαμε πῶς ἦταν ἀπὸ τὰ δόντια του και δὲν τὸ προ- φυλάξαμε καθόλου.

— Πόσο εἶναι;

— Δέκα μηνῶ.

Σὰν πῆγα στὸ σπίτι, εἶπα στὴ γυ- ναῖκα μου πῶς κι' ἕνα ἄλλο παιδάκι, δέ- κα μηνῶν, ἔχει τὴν ἴδια ἀρρώστεια με τὸ Μῖμη. Ἡ γυναῖκα μου κατάλαβε ἁ- μέσως:

— Ἀ, ξέρω, τοὺ χωροφύλακα τὸ μωρό.

Τώρα κατάλαβα και γὼι ποιά ἦταν ἐκείνη ἡ γυναῖκα. Καθόταν ἔξω ἀπὸ τὴ μάντρα μας, μὰ ποτὲ δὲν τὴν πρόσεξα. Τὸ χωροφύλακα δὲν τὸν εἶδα ποτὲ. Μό- νο ἄκουσα νὰ λὲν γι' αὐτὸν πολλὰ οἱ γει-

Εὐτυχῶς ἕνας γιατρός Ἀνατολίτης, ποὺ χρόνια ἦταν στὸ Προσφυγικὸ Νοσοκομεῖο, περιφέρεται στὴ γειτονιά και τὸν φωνάζουν ὅσοι ἔχουν ἀρρωστο, ὅπως τὸν φώναζαν κι' ὅταν δούλευε στὸ Προσφυγικὸ Νοσοκομεῖο.

Εὐτυχῶς ἕνας γιατρός Ἀνατολίτης, ποὺ χρόνια ἦταν στὸ Προσφυγικὸ Νοσοκομεῖο, περιφέρεται στὴ γειτονιά και τὸν φωνάζουν ὅσοι ἔχουν ἀρρωστο, ὅπως τὸν φώναζαν κι' ὅταν δούλευε στὸ Προσφυγικὸ Νοσοκομεῖο.

τόνισσες. Έννοείται ότι δεν ήταν χωροφύλακας αλλά αστυφύλακας, αρχιφύλακας μάλιστα. Οι γυναίκες όμως συγχέουν αυτές τις δυο λέξεις.

Κατάγεται από την Πελοπόννησο και παντρεύτηκε τώρα ακόμα. Δεν έχουν γίνει ούτε δυο χρόνια. Η γυναίκα του προσφυγοπούλα, ήταν κόρη της γυναίκας που συνάντησα και μιλούσε με το γιατρό. Την πήρε με έρωτα, αλλά, καθώς έλεγαν οι γειτόνισσες, χώρισε λίγες μέρες μετά το γάμο. Έφυγε από το σπίτι της γυναίκας του και έπιασε δωμάτιο στην ίδια γειτονιά. Η αιτία που χώρισε ήταν τα πεθερικά του. Ήθελε να την πάρη να φύγουν, να καθήσουν άλλοι, μονάχοι τους. Εκείνη όμως δεν ήθελε να αφήση τα γονικά της. Είχαν καυγάδες γι' αυτό το ζήτημα και στο τέλος έφυγε εκείνος.

Αλλά σαν έμεινε έγκυος συγκινήθηκε πολύ και πήγε στο σπίτι της γυναίκας του. Οι γειτόνισσες τον επαινούσαν και έρχονταν το φταίξιμο στα πεθερικά. Το παιδί, σαν γεννήθηκε, και μάλιστα αγοράκι, επισφράγισε πιά την αγάπη τους και την αιώνια ένωσή τους. Κι' ήταν ένα αγοράκι, καθώς έλεγαν οι γειτόνισσες, πολύ ξεπυνο και χαριτωμένο.

• •

Πέρασαν κάπου δεκαπέντε μέρες. Ο Μίμης με μεγάλη δυσκολία και με το σταγονόμετρο έρχονταν στον έαυτό του.

Ένα βράδυ, που πήγαινα στο σπίτι, ή Πόπη, το προεξτεταίο παιδί μου, που φυλάει στην πόρτα και τρέχει κάθε φορά που με βλέπει να πηγαίνω, γι' αυτό με πή τα νέα του σπιτιού μας και της μάνας, έτρεξε και μου είπε ότι πέθανε το μπάρμπα-Γιάννη το παιδί. Μπάρμπα-Γιάννης ήταν ο πεθερός του «χωροφύλακα». Και πρόσθεσε ή Πόπη:

— Νά, αλήθεια σου λέω, έφερε ο ταχυδρόμος γράμμα και τόμαθαν και έκλαιαν.

Δεν μπορούσα να καταλάβω τίποτα από τα λόγια αυτά της Πόπης. Πριν από μέρες όμως έμαθα από την γυναίκα μου ότι το παιδί ήταν αθάνατο και τηλεγράφησαν στον κουμπάρο, στο χωριό — μια που ήταν άρρωστο — να έρθη να το

βαφτίση. Και κείνος απάντησε πώς δεν μπορεί να έρθη και να το πᾶν το παιδί εκεί, στο χωριό, γι' αυτό το βαφτίσουν, να κάμουν και γλέντι.

Η κατάσταση του παιδιού χειροτέρευε. Να τάψουν αθάνατο δεν μπορούσαν, να χαλάσουν το χατήρι του κουμπάρου και να του κάμουν τέτοια προσβολή, να βάλουν άλλον να το βαφτίση, δεν μπορούσαν. Αναγκάστηκαν να το πᾶν στο χωριό, δώδεκα ώρες, αν αγαπάτε, με το τραίνο και τρεις ώρες με το μουλάρι.

Το παιδί, στην κατάσταση που ήταν, δεν μπορούσε να τῆχη στο μουλάρι ή μητέρα. Αναγκάστηκαν να βάλουν άνθρωπο να το κουβαλήση στα χέρια.

Στο δρόμο, καθώς λέν οι γειτόνισσες, το παιδί κοκκάλωσε. Δεν ζούσε πιά. Μά προτίμησαν να μὴν το πούν στη μητέρα τουλάχιστον όσο να φθάσουν στο χωριό.

Σαν πήγαν στο χωριό, τα βρήκαν όλα έτοιμα, την κολυμβήθρα, τον παπά, και, όπως χωρίς να ξετάσουν αν το παιδί είναι ζωντανό ή πεθαμένο, το βάφτισαν.

Μέσα στην κολυμβήθρα το παιδί έβγαλε μια φωνή: «Α α», χωρίς ν' ανοίξη τα μάτια του.

Πέντε-έξη μέρες ακόμα έβγαζε τότε-τότε από καρμιά φωνή: «Α α», σαν να τσσιγγε ένας πόνος στην κοιλίτσα του, όσο που πέθανε.

Οι γειτόνισσες για πολλές μέρες συζητούσαν το πράγμα. Πολλές επέμεναν ότι το παιδί ήταν πεθαμένο από την ημέρα που ξεκίνησαν για το χωριό, αλλά περίμενε να πάρη τη βάφτισή του.

Άκουα με κατάπληξη, χωρίς να σκεφθώ καν να επέμβω.

Η κυρία Όλυμπια αγανακτισμένη από όλη αυτή την υπόθεσή, είπε:

— Δεν του τόκαμνα το χατήρι, να μουν γυναίκα του, ως τον ουρανό να πήδαε.

Δηλαδή δε θα σήκωνε άρρωστο παιδί να το κουβαλήση σε τόσο μακρινό ταξίδι.

Μια άλλη είπε:

— Μά τι θάκαμνε ή κοπέλλα; Νάχουν καυγάδες πάλι και χωρίσματα;

Και μια ακόμη πρόσθεσε:

— Τι τα θέλεις, το τραβούσε το χῶμα του!

E. Z.

ΑΘ. 1936 αρ. 1.

Εκδόθηκε στην
Εκδόσεις